

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2023-10-10
Besvaras senast
2023-10-18 kl. 12.00

Till utrikesminister Tobias Billström (M)

2023/24:95 FN-missions uttalande om händelser i Nagorno-Karabach

Den 19 september inledde Azerbajdzjan en storskalig offensiv mot Nagorno-Karabach. De facto-armén i Nagorno-Karabach tvingades efter 24 timmar av intensiva strider lägga ned vapnen. Detta skedde samtidigt som ryska ”fredsbevarande” trupper stod bredvid utan att agera. Presidenten i Nagorno-Karabach har sedan tvingats av Azerbajdzjan att upplösa republiken, som från och med den 1 januari 2024 kommer att sluta existera. Azerbajdzjan har nu inlett etnisk rensning av området. Över 100 000 armenier har flytt Nagorno-Karabach och tagit sig till Armenien.

I ett pressmeddelande på FN:s hemsida (<https://azerbaijan.un.org/en/248051-un-team-completes-mission-karabakh>) den 2 oktober från en FN-mission, ledd av Vladanka Andreeva, FN:s invånarkoordinator i Azerbajdzjan, som besökte Nagorno-Karabach dagen innan berättar man att man inte sett några ”skador på civil offentlig infrastruktur, inklusive sjukhus, skolor och bostäder, eller på kulturella och religiösa strukturer”. Vidare skriver man att missionen ”såg att Republiken Azerbajdzjans regering förberedde sig för återupptagandet av hälso- och sjukvårdstjänster”.

Man skriver vidare att man inte stötte på ”några rapporter – varken från den intervjuade lokalbefolkningen eller från samtalspartnerna – om förekomsten av våld mot civila efter den senaste vapenvilan”.

FN-missionen verkar vara frågande om varför över 100 000 armenier plötsligt tvingats lämna sina hem och fly regionen. FN-pessmeddelandet går helt i linje med den bild Azerbajdzjan vill förmedla. Samtidigt finns det troligtvis tusentals vittnesmål om hur armenierna i Nagorno-Karabach blivit utsatta för övergrepp av Azerbajdzjan, varför det är viktigt att dessa vittnesmål dokumenteras. Det är inte bara mot människor som brott begås utan även mot kulturarv då kyrkor och tusenåriga kulturskatter förstörs. Krigsbrotten och övergreppen måste kunna leda till att ansvariga för brotten kan ställas inför rätta. Om detta har jag tidigare ställt en fråga till utrikesministern (skriftlig fråga 2023/24:59).

Men för FN-missionen från Azerbajdzjan verkar allt vara i sin ordning, enligt pressmeddelandet. Samtidigt kan man notera att den azerbajdzjanske despoten, president Ilham Alijev, den 30 september (alltså två dagar tidigare) allokerade 1 miljon US-dollar till FN:s program för boende- och bebyggelsefrågor, UN-Habitat. Medlen allokeras från presidentens reservfond, enligt 2023 års

statsbudget, för att ”stödja utbyggnaden av fördelaktigt samarbete i utvecklingen av hållbara städer och för att stärka fred och säkerhet”.

Det är svårt att se det som bara en ren tillfällighet att FN-missionens rapportering om att allt mer eller mindre står rätt till i Nagorno-Karabach kom bara två dagar efter det utlovade stödet från Alijev.

Jag vill med anledning av FN:s mycket anmärkningsvärda rapportering fråga utrikesminister Tobias Billström:

Avser ministern att ifrågasätta FN-missionens agerande och inom det internationella samfundet ta initiativ till en internationell utredning och observation av vad som skett och sker i Nagorno-Karabach, och om inte, varför?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch